

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonan'ny Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana - Laharana Fahavalo

Jeff Pippenger
2025-12-09

Nomoro Valo

Iza no hampianariny fahalalana? Ary iza no hampahafantariny ny fampianarana? Ireo izay voaoty niala tamin'ny ronono sy nesorina tamin'ny nono.

Fa tsy maintsy didy anampy didy, didy anampy didy; tsipika anampy tsipika, tsipika anampy tsipika; kely etỳ, ary kely erỳ; fa amin'ny molotra miandrindra sy amin'ny fiteny hafa no hitenenany amin'ity firenena ity. Izy no nilazany hoe: Ity no fitsaharana izay hampitsaharanareo ny reraka; ary ity no famelombelomana; nefa tsy nety nihaino izy.

Fa ny tenin'i Jehovah taminy dia didy mifanindry amin'ny didy, didy mifanindry amin'ny didy; tsipika mifanindry amin'ny tsipika, tsipika mifanindry amin'ny tsipika; kely etỳ, ary kely erỳ; mba handehanany ka hihemotra, dia ho torotoro sy ho voafandrika ary ho voasambotra.

Koa henoinareo ny tenin'i Jehovah, ianareo lehilahy mpaniratsira, izay manapaka ity firenena ity izay ao Jerosalema. Satria hoy ianareo: Efa nanao fanekena tamin'ny fahafatesana izahay, ary efa nifanaiky tamin'ny fiainan-tsi-hita; raha mandalo ny famaizana manafotra, dia tsy hahatratra anay izany; fa ny lainga no nataonay fialofana, ary ny fitaka no niafenanay. Koa izao no lazain'i Jehovah Tompo: Indro, mametraka vato ao Ziona ho fanorenana Aho, dia vato voazaha toetra, vato fehizoro sarobidy, fanorenana mafy orina; izay mino dia tsy ho taitra. Ary ny fitsarana no hataoko ho famantaran-drefy, ary ny fahamarinana ho plomada; dia hofafan'ny havandra ny fialofan'ny lainga, ary hanafotra ny toeram-piafenana ny rano. Ary ho foana ny fanekenareo tamin'ny fahafatesana, ary tsy haharitra ny fifanarahanareo tamin'ny fiainan-tsi-hita; raha mandalo ny famaizana manafotra, dia hohitsakitsahiny ianareo. Isaia 28:9-18.

Ny mpaneso izay manjaka ao Jerosalema dia ireo mpitondra ny fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito laodiseana, izay efa nofaritan'i Isaia andalana vitsivitsy teo aloha ho “mpisotro toaka ao Efraïma” sy “satroboninahitry ny fireharehana.” Tamin'ny Pentekosta dia namaly an'ireo izay nilaza fa olona mamo no nitory ny hafatra i Petera. Ny vanim-potoanan'ny ranonorana farany dia mikasika ny hafatry ny ranonorana farany marina sy sandoka. Ny hafatra avy amin'ny Tompo dia mamoaka sokajin'olona mpivavaka roa mandrakariva, ary samy misotro divay ireo sokajy roa ireo. Ny hafatra nohamasinina, na ny divay nohamasinina, no ilay nesorina tsy ho eo am-bavan'ny tsy mahatoky ao amin'i Joela.

Mifohaza, ianareo mpimamo, ka mitomania; ary midradradradrà, ianareo rehetra mpisotro divay, noho ny ranom-boaloboka vaovao; fa voafongotra tsy ho eo am-bavanareo izany. Joela 1:5.

Ao amin'ny Joela toko voalohany dia melohina sy tsaraina ireo mpiasa ratsy fanahy amin'ny tanimboaloboka, izay maneho ny fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana, mifandray amin'ny “divay vaovao” izay “esorina” amin'ny vavany. Efa nesorin'Andriamanitra na notànany ny firotsahan'ny Fanahin'Andriamanitra amin'ny ranonorana farany, araka izay asehon'ny “fanatitra hanina sy fanatitra fisotro”, tsy ho azon'ireo mpiasa mpimamo ratsy fanahy.

Ny fanatitra hohanina sy ny fanatitra aidina dia voakapa tsy ho ao an-tranon'i Jehovah; misaona ny mpisorona, dia ny mpanompon'i Jehovah. Ripaka ny saha, misaona ny tany; fa simba ny vary; ritra ny divay vaovao, malazo ny diloilo. Menatra hianareo, ry mpamboly; midradradradrà, ry mpikarakara tanimboaloboka, noho ny vary tritika sy ny vary hordea; fa levona ny vokatry ny saha. Maina ny voaloboka, malazo ny aviavy; ny ampongabendanitra sy ny rofia ary ny paoma koa, dia ny hazo rehetra any an-tsaha aza, dia malazo avokoa; fa ritra tsy ho amin'ny zanak'olombelona ny fifaliana. Misikina ianareo ka midradradradrà, ry mpisorona; mitomania, ry mpanompon'ny alitara; avia, mandria amin'ny lamba fisaonana mandritra ny alina, ry mpanompon'Andriamanitra; fa voatana tsy ho ao an-tranon'Andriamanitrareo ny fanatitra hohanina sy ny fanatitra aidina. Manokàna fifadian-kanina, miantsoa fivoriana masina, angòny ny loholona sy ny mponina rehetra amin'ny tany ho ao an-tranon'i Jehovah Andriamanitrareo, ka mitaraina amin'i Jehovah hoe: Indrisy ny amin'izany andro izany! fa antomotra ny andron'i Jehovah, ary ho avy tahaka ny fandringanana avy amin'ny Tsitoha izany. Moa tsy voakapa eo imasontsika va ny hanina? Eny, ny fifaliana sy ny firavoravoana tsy ho ao an-tranon'Andriamanitsika? Joela 1:9–16.

Rehefa “mamo” ao amin'i Efraima lazain'i Isaia ao amin'i Joela, ny toe-javatra izay hifofohany dia ny hafatry ny orana farany—aseho ho “divay vaovao.” Efa nohazonina tsy ho azon'ny olon'ny fanekena voafidin'Andriamanitra izany. Ny hoe “vary” ao amin'ilay andininy dia teny ankapobeny ilazana voamadinika, ary ny Tenin'Andriamanitra no Mofon'ny Lanitra, ary ao amin'ilay andininy dia “lanin-javatra” izany.

Ny “divay vaovao” dia ny hafatry ny fahamarinana ankehitriny izay tonga tamin'ny 9/11. Ny “divay vaovao dia maina” ary “tapaka”, satria ny “divay vaovao” dia ireo izay miverina amin'ireo lalan-kaleha “taloha” an'i Jeremia ihany no mahalala azy; fa ny hafatra “vaovao” dia mifanaraka mandrakariva amin'ny hafatra “taloha”. Ny teny nadika hoe “maina” dia midika hoe “menatra” amin'ny teny Hebreo.

Ireo izay “menatra” no lohahevitra lehibe ao amin'i Joela sy ny mpaminany. Menatra ny mpimamo ao Efraima noho ny hafatr'izy ireo momba ny ranonorana farany sandoka, izay antsoina matetika hoe hafatry ny “fiadanana sy filaminana.” Ny tandindona telo, dia ny varimbazaha, ny divay vaovao ary ny menaka, no maneho ny hafatry ny ranonorana farany. Ny ranonorana farany koa dia aseho ho toy ny firotsahan'ny Fanahy Masina.

Ny asan'ny Fanahy Masina dia ny mampiaiky ny olona ny amin'ny ota sy ny fahamarinana ary ny fitsarana, ary amin'izany filaharana izany indrindra. Ny Tenin'Andriamanitra no mampiaiky ny amin'ny ota, ary asehon'ny hoe “vary”. Ny fananana ny “divay vaovao” dia manamarika izay manana ny Fanahy Masina, izay asehon'ny “orana” ary koa ny “divay,” satria ny “orana” sy ny

“divay” dia samy mora aseho ho hafatra na foto-pampianarana.

Kanefa milaza aminareo ny marina Aho: Mahaso anareo ny hialako; fa raha tsy hiala Aho, dia tsy ho avy aty aminareo ny Mpananatra; fa raha handeha Aho, dia hirahiko ho aty aminareo Izy. Ary rehefa tonga Izy, dia hampiaiky izao tontolo izao ny amin’ny ota sy ny amin’ny fahamarinana ary ny amin’ny fitsarana: ny amin’ny ota, satria tsy mino Ahy izy; ny amin’ny fahamarinana, satria mankany amin’ny Raiko Aho, ka tsy hahita Ahy intsony ianareo; ny amin’ny fitsarana, satria voatsara ny andrianan’izao tontolo izao. Mbola manana zavatra maro holazaina aminareo Aho, nefa tsy zakanareo ankehitriny izany. Fa rehefa tonga Izy, dia ny Fanahin’ny fahamarinana, no hitari-dalana anareo ho amin’ny fahamarinana rehetra; fa tsy hiteny ho Azy Izy; fa izay rehetra ho reny no holazainy; ary ny zavatra ho avy dia hambarany aminareo. Jaona 16:7–13.

Ny “vary” ao amin’i Joela dia ny Tenin’Andriamanitra, izay manameloka ny amin’ny “ota.” Ny “fahamarinana” dia asehon’ireo izay nampiray ny maha-olombelona azy amin’ny maha-Andriamanitra amin’ny alalan’ny hafatry ny fahamarinana ankehitriny, izay aseho ho “divay” “vaovao” (hafatry ny fahamarinana ankehitriny). Ny “menaka” dia tandindon’ny “fitsarana,” satria ny “fitsarana” dia miorina amin’ny hoe manana “menaka” ve ireo tsaraina. Ny vary, ny divay vaovao ary ny menaka ao amin’i Joela dia ny fanamelohana ny amin’ny ota sy ny fahamarinana ary ny fitsarana. Ireo singa rehetra amin’ny asan’ny Fanahy Masina mifandray amin’ny fandatsahana ny ranonorana farany no mandrafitra ireo fahamarinana izay hitsapa ny Advantisma Laodikiana, manomboka amin’ny 9/11, rehefa mandidy azy ireo i Joela hoe: “Mifohaza!”

Ny tandindona telo amin’ny hafatry ny ranonorana farany dia mifanandrify amin’ny hafatry ny anjely telo ao amin’ny Apokalypsy toko fahefatra ambin’ny folo, ary ny “mpiasa tany” dia tsy maintsy “ho menatra” ary ny “mpikarakara tanim-boaloboka” dia tsy maintsy “hidradradra.” Ao amin’i Joela dia tsy tokony ho menatra mandrakizay ny vahoakan’Andriamanitra.

Ary ho fantatrareo fa Izaho no eo afovoan’ny Isiraely, ary Izaho no Jehovah Andriamanitrareo, fa tsy misy hafa; ary ny oloko tsy ho menatra mandrakizay. Joela 2:27.

Ny mpamboly sy ny mpikarakara tanim-boaloboka dia menatra ka midradradra, satria ny hafatry ny ranonorana aoriana sandoka izay atolony dia tsy manan-kery hamokatra fiainana ao amin’ny tanim-boaloboka izay nomena azy hokarakaraina. Ny Advantisma dia mahalala avy amin’ny mpaminanivaviny fa nantsoina izy ireo hanatanteraka ny fanandramana ny amin’ny ranonorana aoriana, nefa malazo ny vokatry ny saha. Menatra sy mitomany izy ireo indrindra “noho ny varimbazaha sy noho ny vary hordea.” Ny fanatitra voaloham-bokatra amin’ny “vary hordea” tamin’ny andro nitsanganan’i Kristy tamin’ny maty no nanomboka ny vanim-potoanan’ny Pentekosta, izay nifarana tamin’ny Pentekosta tamin’ny fanatitra voaloham-bokatra amin’ny “varimbazaha” tamin’ny Pentekosta. Menatra ny mpimamo ao Efraima satria eo amin’ny lafy diso amin’ny vanim-potoanan’ny Pentekosta izy ireo, izay averina indray hatramin’ny 9/11 ka hatramin’ny lalàna alahady, rehefa milatsaka ny ranonorana aoriana.

“Maro no tsy nandray tamin’ny ampahany lehibe ny ranonorana aloha. Tsy azony avokoa ny soa rehetra izay nomen’Andriamanitra ho azy tamin’izany. Manantena izy fa ny tsy ampy dia ho fenoin’ny ranonorana aoriana. Rehefa homena ny haben’ny fahasoavana manankarena indrindra, dia mikasa ny hanokatra ny fony izy mba handraisany izany. Manao fahadisoana mahatsiravina izy. Ny asa izay efa natombok’Andriamanitra tao am-pon’ny olona tamin’ny nanomezany ny fahazavany sy ny fahalalany dia tsy maintsy mitohy mandrakariva. Tsy maintsy mahatsapa ny filàny manokana ny isam-batan’olona. Tsy maintsy foanana ao am-po ny loto rehetra ka hodiova izany ho fonenan’ny Fanahy. Tamin’ny fiaiken-keloka sy ny fandozana ota, tamin’ny vavaka mafana fo sy ny fanokanan-tenany ho an’Andriamanitra, no niomanan’ny mpianatra voalohany ho amin’ny firotsahan’ny Fanahy Masina tamin’ny Andron’ny Pentekosta. Izany asa izany ihany, saingy amin’ny ambaratonga lehibe kokoa, no tsy maintsy atao ankehitriny. Tamin’izany fotoana izany dia ny nangataka ny fitahiana ihany no anjaran’ny olombelona, ary niandry ny Tompo hamita ny asa momba azy. Andriamanitra no nanomboka ny asa, ary Izy no hamita ny asany koa, ka hahatonga ny olona ho tanteraka ao amin’i Jesosy Kristy. Kanefa tsy tokony hisy tsy firaharahiana ny fahasoavana asehon’ny ranonorana aloha. Ireo ihany izay miaina araka ny fahazavana efa azony no handray fahazavana lehibe kokoa. Raha tsy mandroso isan’andro isika amin’ny fanehoana ireo hatsaram-panahy kristiana miasa, dia tsy hahafantatra ny fisehoan’ny Fanahy Masina amin’ny ranonorana aoriana. Mety hilatsaka amin’ny fo manodidina antsika rehetra izany, nefa tsy ho hitantsika na horaisintsika.” Testimonies to Ministers, 506, 507.

Ao anatin’ily tsipika izay antsoin’i Ranabavy White hoe ny “vanim-potoanan’ny Pentekosta,” ny “orana aloha” dia i Kristy nitsoka tamin’ny mpianatra rehefa nidina avy tamin’ny fivoriana tany an-danitra taorian’ny nitsanganany tamin’ny maty. Ny “orana aoriana” amin’ity hevitra ity dia ny Pentekosta. Tamin’ny alfa-n’ny vanim-potoanan’ny Pentekosta dia nisy ranonorana vitsivitsy notsofina tamin’ny mpianatra, ary tamin’ny omega dia ireo mpianatra izay efa notsofina no niteny tamin’ny lela afo tamin’izao tontolo izao manontolo. Fanehoana ny Fanahy Masina teo am-piandohana sy teo amin’ny fiatarana. Ny maha-Andriamanitra mampita ny Fanahy Masina amin’ny maha-olombelona amin’ny alalan’ny hafatra eo am-piandohana, ary ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona mitambatra, araka ny asehon’ny lela (maha-olombelona) sy ny afo (Maha-Andriamanitra), ka mampita ny Fanahy Masina amin’ny maha-olombelona amin’ny alalan’ny hafatra eo amin’ny fiatarana. Ny fanatitra voaloham-bokatra amin’ny vary hordea eo am-piandohana dia mifanaraka amin’ny fitsanganan’i Kristy tamin’ny maty, ary ny mofo roa avy amin’ny vary tritika ao amin’ny fanatitra voaloham-bokatra amin’ny Pentekosta dia mifanaraka amin’ny Pentekosta.

Ireo mofo roa ireo no hany fanatitra izay nahitana lalivay, dia tandindon’ny ota. Nendasina ireo mofo ireo, ka maneho ny fanesorana ny ota izany, nefa mbola manohana ny fahamarinana fa ireo mofo ahetsiketsika roa izay naneho an-tsary ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina dia lehilahy sy vehivavy mpanota izay efa nodiova tamin’ireo ota ireo tamin’ny alalan’ny Iraky ny Fanekena ao amin’ny Malakia toko faha-telo. Koa ny alfa amin’ny vanim-potoanan’ny Pentekosta dia naneho ny Mofon’ny Lanitra nampianatra ny mpianany, ary ny omega amin’izany vanim-potoana izany dia nahitana ireo mpianatra ireo ihany no naseho an-tsary ho mofo roa izay nasandratra ho any an-danitra. Koa ny tandindon’ny maha-Andriamanitra sy maha-olombelona ao

amin'ny lela afo, sy ny fanandratana ny fanatitra ahetsiketsika izay naneho an-tsary ny fandraisan'ny mpianatra ny hafatra ho amin'izao tontolo izao, dia mitambatra mba hamantarana fa ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina dia hasandratra ho fanatitra izay maneho tanteraka an'i Jesosy Kristy, ary Jesosy Kristy dia maneho fa izany maha-Andriamanitra mitambatra amin'ny maha-olombelona izany dia tsy manota.

Ny tsy fandraisana ny “orana aloha” nefa manantena fa “ny tsy fahampian” “ireo fitahiana rehetra izay nomen'Andriamanitra” niaraka tamin'ny “orana aloha” “dia hovatsian'ny orana farany” dia “fahadisoana mahatsiravina.” Ny orana aloha dia ireo “lalana fahiny” ao amin'i Jeremia, izay nofaritana ho lalana tokony hizorana tamin'ny 9/11. “Fahadisoana mahatsiravina” izany, ary koa famitahana mahery izay mitarika ny olona hihevitra fa manana hafatry ny orana farany izay naorina teo ambonin'ny vatolampy izy ireo, kanjo vao hitany fa ny hafany dia naorina teo ambonin'ny fasika.

Tsy menatra i Petera nanazava mivantana hoe iza no mamo ary iza no tsy mamo, tao amin'ny fanehoany ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina nandritra ny vanim-potoanan'ny ranonorana farany. Ny mpaminany rehetra dia miresaka ny amin'ny andro farany, ary i Joela dia manondro ireo “mamoan'i Efraima” izay mifoha ka atrehina porofo mazava fa ny tombontsoa ho vahoaka izay hitory ny antso mafy ataon'ny anjely fahatelo eo ambanin'ny herin'ny ranonorana farany dia nesorina taminy mandrakizay. Ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina dia aorina sy asiana tombo-kase mandritra ny vanim-potoanan'ny ranonorana farany hatramin'ny 9/11 ka hatramin'ny lalàna alahady. Izy ireo no manaraka ny Zanak'ondry na aiza na aiza alehany.

Petera tamin'ny Pentekosta dia maneho ireo olona izay manambara ny hafatry ny ranonorana farany, izay aorenany amin'ny bokin'i Joela. Ny Jiosy, izay nomena ny andraikitra hitandrina ny Pentekosta nandritra ny tantarany manontolo, dia nampahafantarina'i Petera fa ny Pentekosta izay natoron'ireo Pentekosta rehetra teo aloha mialoha dia tanteraka ankehitriny. Ny Jiosy, tahaka ireo mpimamo tao Efraima, dia mamo loatra tamin'ny divain'i Babylona ka niampanga an'i Petera sy ny iraika ambin'ny folo ho mamo, raha nanolotra ny hafatry ny ranonorana farany tao anatin'ny tontolon-kevitra ny bokin'i Joela izy ireo. Rehefa “mifoha” ao amin'ny andininy fahadimy amin'ny toko voalohan'i Joela ireo mpimamo tao Efraima, dia tojo ny fizahan-toetry ny ranonorana farany izy, izay ananganana antokon'olona roa. Ao anatin'izany fizahan-toetra izany, ny antokon'olona iray dia manaiky ny hafatry ny ranonorana farany, ary ny antokon'olona iray kosa tsy manaiky izany.

“Tsy tokony hiandry ny ranonorana farany isika. Ho tonga amin'izay rehetra hanaiky sy handray ho azy ny ando sy ny ranonoran'ny fahasoavana izay milatsaka amintsika izany. Rehefa angonintsika ireo sombin'ny mazava, rehefa ankasitrahantsika ny famindram-po azo antoka avy amin'Andriamanitra, Izay tia ny hitokiantsika Aminy, dia ho tanteraka ny teny fikasana rehetra. ‘Fa tahaka ny tany mamoaka ny tsimoky ny zavamaniry ao aminy, ary tahaka ny saha mampaniry izay voafafy ao anatin'ny; dia toy izany no hampitsiry ny fahamarinana sy ny fiderana eo anatrehan'ny firenena rehetra ny Tompo Andriamanitra.’ Isaia 61:11. Ny tany rehetra dia hofenoin'ny voninahitr'Andriamanitra.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 984.

Ny hoe “hahafantatra indray” dia midika hoe “hahatsiaro na hamerina ny fahalalana,” satria ny hafatry ny ranonorana farany dia fantarina amin’ny alalan’ireo tantara masina tamin’ny lasa izay maneho ny tantaran’ny ranonorana farany. Ny tantaran’i Petera tamin’ny Pentekosta dia napetraka tao anatin’ily rafitra ara-tantara nasehon’i Joela. Ny toe-javatra ao amin’i Joela miaraka amin’ny fahatanterahany tao amin’i Petera dia manome vavolombelona roa momba ny tantaran’ny Antso Mamatonalina tamin’ny 1844. Ireo vavolombelona telo ireo (sy ny hafa koa) dia tokony “ho fantarina indray” ho fanoharana ny tantara, ny toe-javatra ary ny hafatry ny ranonorana farany.

Rehefa niain’i Kristy tamin’ny mpianatra Izy taorian’ny niakarany ary avy eo niverenany, dia tahaka ny “tete vitsy” izany talohan’ily firosahan-javatra lehibe tamin’ny Pentekosta. Tany am-piandohana sy tany am-pamaranana dia nisy fanehoana ny firosahan’ny Fanahy Masina. Ireo tete vitsy avy amin’i Kristy ho amin’ny mpianany no alfa amin’ny vanim-potoanan’ny Pentekosta, izay mifarana amin’ny omega sy amin’ny firosahan’ny hafatra avy amin’ny mpianatra ho amin’izao tontolo izao. Ny alfa dia voamariky ny fanatitra voaloham-bokatra amin’ny vary hordea ary mifarana amin’ny fanatitra voaloham-bokatra amin’ny vary tritika. Ny fiandohan’ny ranonorana farany dia voamariky ny fampirodana ireo trano lehibe tao New York City tamin’ny 9/11. Izany no manamarika ny fiandohan’ny tantara izay mitarika ho amin’ny lalàn’ny Alahady. Ny 9/11 dia asehon’ny fanatitra voaloham-bokatra amin’ny vary hordea ary ny lalàn’ny Alahady kosa dia ny fanatitra voaloham-bokatra amin’ny vary tritika.

Ny mamoa’n’i Efraima dia nofohazina hahatsapa ny zava-misy fa hesorina aminy ny fanjakany ka homena firenena iray izay hamoa ny voa mendrika. Joel dia mampiseho ny tsi-fankatoavan’ireo mamoa amin’ny fanondroana fa ny fanatitra “hanina” sy “fisotro” dia efa nesorina tsy ho ao amin’ny tranon’i Jehovah, ary ny “divay vaovao” dia efa nesorina tsy ho eo am-bavany. Ny “divay vaovao” amin’ny teny Hebreo dia ranom-boaloboka vao voatsindry; fa ny “divay” izay sotroin’ireo mamoa ao amin’ny andininy fahadimy kosa dia ranom-boaloboka efa nampangotrahina. Karazany roa ny divay, izay maneho fampianarana; ary ao amin’ny tontolon-kevitra ny bokin’i Joel dia ny hafatry ny ranonorana farany no io fampianarana io. Ny mamoa’n’i Efraima dia nisotro ranom-boaloboka efa nampangotrahina, ary izy dia “nesorina” tsy hahazo ny ranom-boaloboka “vaovao” vao voatsindry. Karazany roa ny divay no maneho hafatra roa momba ny ranonorana farany, ary ireo mamoa dia “voakapa” tsy hahazo ny hafatra madio. Ny teny Hebreo nadika hoe “nesorina” dia mifototra amin’ily fanao fahiny tamin’ny fanekena, izay nanapahana biby ka nandehanana namaky teo anelanelan’ireo tapany. Ny hoe “voakapa” dia midika ho lavina tsy ho olon’ny faneken’Andriamanitra.

Ny bokin’i Joela dia manondro ny olon’Andriamanitra amin’ny andro farany, manomboka amin’ny Millerita izay natsangana vokatry ny fanokafana ny bokin’i Daniela tamin’ny 1798, ary miafara amin’ireo iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo izay natsangana vokatry ny fanokafana ny bokin’i Daniela tamin’ny 1989. Tany am-piandohana, ny firosahan’ny Fanahy Masina dia nasehon’ily vanim-potoana nanomboka tamin’ny fivoriana tao amin’ny toby Exeter ka hatramin’ny fahadisoam-panantenana tamin’ny 22 Oktobra 1844. Izany tantara izany no nahatanteraka ny fanoharana ny amin’ireo virijina folo ao amin’ny Matio toko faha-25, izay averina ara-bakiteny tanteraka ao amin’ny tantaran’ireo iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo.

“Ny fanoharana momba ireo virijina folo ao amin’ny Matio 25 koa dia maneho ny fanandraman’ny vahoaka Advantista.” Ilay Ady Lehibe, 393.

“Matetika aho no ampahatsiahivina ny fanoharana ny amin’ireo virijina folo, ka ny dimy tamin’ireo dia hendry, ary ny dimy kosa adala. Efa tanteraka ity fanoharana ity ary mbola hotanterahina hatramin’ny tsipiriany indrindra, fa manana fampiharana manokana ho amin’izao andro izao izy, ary, tahaka ny hafatry ny anjely fahatelo, dia efa tanteraka sady mbola hitohy ho fahamarinana ankehitriny mandra-pifaranan’ny andro.” Review and Herald, 19 Aogositra 1890.

“Misy izao tontolo izao mandry ao amin’ny faharatsiana, ao amin’ny famitahana sy ny fitaka, ao anatin’ny aloky ny fahafatesana indrindra,—matory, matory. Iza no mahatsiaro fijaliana lalina ao amin’ny fanahiny mba hamoha azy? Feo inona no mahatratra azy? Entina any amin’ny ho avy ny saiko, amin’ny fotoana hanomezana ny famantarana hoe: ‘Indro, avy ny Mpampakatra; mivoaha hifanena Aminy.’ Nefa ny sasany dia ho niandry ela loatra vao hitady ny diloilo hamenoana indray ny jirony, ka rehefa tara loatra dia ho hitany fa ny toetra, izay asehon’ily diloilo, dia tsy azo afindra. Io diloilo io dia ny fahamarinan’i Kristy. Mampiseho ny toetra izy, ary ny toetra dia tsy azo afindra. Tsy misy olona mahazo miantoka izany ho an’ny hafa. Samy tsy maintsy mahazo ho an’ny tenany avy ny toetra voadio ho afaka amin’ny pentina rehetra avy amin’ny ota.” Bible Echo, 4 Mey 1896.

Iza no “mahatsapa fijalian’ny fanahy mba hanaitra” “izao tontolo mandry ao amin’ny faharatsiana” izao? Joela no mamaly izany fanontaniana izany:

Ary izao no hitranga: izay rehetra hiantso ny anaran’i Jehovah dia hovanjena; fa eo an-tendrombohitra Ziona sy ao Jerosalema no hisy famonjena, araka izay efa nolazain’i Jehovah, ary eo amin’ny sisa izay hantsoin’i Jehovah. Joela 2:32.

Hohazavantsika ao amin’ny lahatsoratra manaraka ireo zavatra ireo.

Tamin’ny harivan’ny andro nitsanganan’ny maty, dia nisy mpianatra roa teny an-dalana ho any Emaosy, tanàna kely iray valo kilaometatra miala an’i Jerosalema. Tsy mba nanana toerana nisongadina tamin’ny asan’i Kristy ireo mpianatra ireo, nefa mpino fatra-pahatsorana Azy izy. Tonga tao an-tanàna izy mba hitandrana ny Paska, ary very hevitra indrindra noho ireo zava-nitranga vao haingana. Efa reny ny vaovao tamin’iny maraina iny mikasika ny fanesorana ny tenan’i Kristy tao am-pasana, ary koa ny tatitry ny vehivavy izay nahita ny anjely sy nihaona tamin’i Jesosy. Koa ankehitriny dia nody ho any an-tranony izy mba hisaintsaina sy hivavaka. Tamin’alahelo no nanohizany ny diany hariva, sady niresadresaka momba ireo zava-niseho tamin’ny fitsarana sy ny fanomboana tamin’ny hazo fijaliana. Tsy mbola mba kivy sy torotoro fo tanteraka toy izany izy hatrizay. Tsy nanana fanantenana ary tsy nanam-pinoana, ka nandeha tao anatin’ny aloky ny hazo fijaliana izy.

“ Tsy mbola nandroso lavitra tamin’ny diany izy ireo, dia nisy vahiny iray niaraka taminy; nefa noho izy ireo variana loatra tamin’ny haizim-pontsika sy ny fahadisoam-panantenany, dia tsy nandinika azy akaiky izy. Nanohy ny resadresany izy ireo, naneho ny hevitra tao am-pony. Nandinika ny amin’ireo fampianarana izay nomen’i Kristy izy ireo, kanefa toa tsy azony tsara. Raha mbola niresaka ny amin’ireo zava-nitranga izy ireo, dia naniry mafy hampionona azy i

Jesosy. Efa hitany ny alahelony; fantany ny hevitra nifandona sy nahavery hevitra izay nampiditra tao an-tsainy izao fisainana izao: Moa va ity Lehilahy ity, izay nanaiky ny hampietrena Azy toy izany, no Kristy? Tsy azo nofihinina ny alahelony, ka nitomany izy. Fantatr'i Jesosy fa ny fony dia nifatotra tamin'ny fitiavana, ary naniry mafy Izy hamafa ny ranomasony sy hameno azy amin'ny hafaliana sy firavoravoana. Nefa tsy maintsy homeny lesona aloha izy, dia lesona izay tsy hohadinoiny mandrakizay. ”

Hoy Izy taminy hoe: “Inona moa izao resadresaka ifanaovanareo eo am-pandehanana izao, no sady malahelo ianareo?” Ary ny anankiray tamin'izy ireo, atao hoe Kleopasy, namaly ka nanao taminy hoe: “Ianao irery va no vahiny eto Jerosalema ka tsy mahalala izay zavatra efa tonga tao amin'izany andro izao?” Dia nilazany Azy ny amin'ny fahadisoam-panantenany momba ny Tompony, “izay mpaminany mahery tamin'ny asa sy ny teny teo anatrehan'Andriamanitra sy ny vahoaka rehetra;” nefa, hoy izy ireo, “ny lohan'ny mpisorona sy ny mpanapaka anay dia nanolotra Azy hotsaraina ho faty ka nanombo Azy tamin'ny hazo fijaliana.” Ary tamin'ny fo torotoro noho ny fahadisoam-panantenana sy tamin'ny molotra nangovitra no nanampiany hoe: “Fa izahay nanantena fa Izy no Ilay hanavotra ny Isiraely; ary ankoatra izany rehetra izany, anio no andro fahatelo hatramin'ny nanaovana izany zavatra izany.”

“Mahagaga na hindi naalala ng mga alagad ang mga salita ni Cristo, at hindi nila napagtantong inihula Niya ang mga pangyayaring naganap na! Hindi nila naunawaan na ang huling bahagi ng Kaniyang pahayag ay tiyak ding matutupad na gaya ng unang bahagi, na sa ikatlong araw ay muli Siyang babangon. Ito ang bahaging dapat sana nilang naalaala. Hindi ito nalimutan ng mga saserdote at mga pinuno. Nang araw na ‘sumunod sa araw ng paghahanda, ang mga pangulong saserdote at mga Fariseo ay sama-samang nagsiparoon kay Pilato, na nagsasabi, Ginoo, naaalaala namin na sinabi ng magdarayang yaon, samantalang Siya’y nabubuhay pa, Pagkaraan ng tatlong araw ay muli akong magbabangon.’ Mateo 27:62, 63. Ngunit hindi naalaala ng mga alagad ang mga salitang ito.”

“Ary hoy Izy taminy hoe: Ry adala sy votsa fo hino izay rehetra nolazain'ny mpaminany! Tsy maintsy nijaly izany zavatra izany va ny Kristy, mba hidirany amin'ny voninahiny?” Nanonofy hevitra ny mpianatra hoe iza moa io vahiny io, ka mahatafiditra hatrany amin'ny fanahiny indrindra, ary miteny amin'ny fahamaotinana lalina toy izany, amin'ny fahalemam-panahy sy ny fangorahana toy izany, ary amin'ny fanantenana toy izany. Sambany hatramin'ny namadihana an'i Kristy no nanomboka nahatsapa fanantenana izy ireo. Matetika izy ireo no nijery tamim-pahazotoana ilay namany, ka nihevitra fa ny teniny dia tena ireo teny izay ho nolazain'i Kristy mihitsy. Feno fahagagana izy ireo, ary nanomboka nitempo tamin'ny fiandrasana feno hafaliana ny fony.

“Nanomboka tamin'i Mosesy, ilay Alfa indrindra amin'ny tantaran'ny Baiboly, dia nanazavan'i Kristy tao amin'ny Soratra Masina rehetra ny zavatra momba ny Tenany. Raha Izy no efa nampahafantatra ny Tenany tamin'izy ireo aloha, dia ho afa-po ny fony. Tao amin'ny fahafenoan'ny hafaliany dia tsy ho noana na inona na inona intsony izy. Nefa tsy maintsy nataony izay hahatakarana'izy ireo ny fanambarana nentin'ireo tandindona sy faminiana ao amin'ny Testamenta Taloha momba Azy. Eo ambonin'izany no tsy maintsy hanorenana ny finoany. Tsy nanao fahagagana i Kristy mba handresy lahatra azy ireo, fa ny

asany voalohany dia ny nanazava ny Soratra Masina. Nijery ny fahafatesany izy ireo ho fandranganana ny fanantenany rehetra. Ankehitriny kosa dia nasehony tamin'ny alalan'ny mpaminany fa izany indrindra no porofo mahery indrindra ho an'ny finoany.”

“Tamin'ny nampianarany ireto mpianatra ireto, Jesosy dia naneho ny maha-zava-dehibe ny Testamenta Taloha amin'ny maha-vavolombelona azy momba ny iraka nampanaovina Azy. Maro amin'izay milaza tena ho Kristiana ankehitriny no manary ny Testamenta Taloha, ka milaza fa tsy misy ilana azy intsony. Kanefa tsy izany no fampianaran'i Kristy. Tena nomeny lanja ambony tokoa izany, ka indray mandeha Izy dia nilaza hoe: ‘Raha tsy mihaino an'i Mosesy sy ny mpaminany izy, dia tsy hino koa, na dia misy iray aza mitsangana amin'ny maty.’ Lioka 16:31.”

“Dia ny feon'i Kristy no miteny amin'ny alalan'ny patriarka sy ny mpaminany, hatramin'ny andron'i Adama ka mandra-pahatongan'ny sehatra famaranan'ny fotoana. Aseho ao amin'ny Testamenta Taloha mazava tahaka izany koa ny Mpamonjy, tahaka ny ao amin'ny Testamenta Vaovao. Ny fahazavana avy amin'ny lasa ara-paminaniana no mampisongadina ny fiainan'i Kristy sy ny fampianaran'ny Testamenta Vaovao amin'ny fahazavana sy ny hatsarana mazava. Ny fahagagana nataon'i Kristy dia porofon'ny maha-Andriamanitra Azy; kanefa porofo mahery kokoa fa Izy no Mpanavotra izao tontolo izao dia hita amin'ny fampitahana ny faminanian'ny Testamenta Taloha amin'ny tantaran'ny Testamenta Vaovao.”

“Avy tamin'ny fanazavana araka ny faminaniana no nanomezan'i Kristy ny mpianany fahatakarana marina ny amin'izay tokony haha-Izy eo amin'ny maha-olombelona. Ny fanantenany ny amin'ny Mesia iray izay handray ny seza fiandrianany sy ny fahefany maha-mpanjaka araka ny fanirian'ny olona dia fanantenana nampivily lalana. Izany dia hanakantsakana ny fahazoana marina ny fidinany avy amin'ny toerana avo indrindra ho amin'ny toerana iva indrindra izay mety hotanan'olona. Tian'i Kristy ho madio sy marina amin'ny lafiny rehetra ny fiheveran'ny mpianany. Tsy maintsy hahatakatra araka izay azo atao ny amin'ilay kapoaky ny fahoriana izay nozaraina ho Azy izy ireo. Nasehony taminy fa ilay ady mahatahotra, izay mbola tsy azon'izy ireo takarina, dia ny fahatanterahan'ny fanekena natao talohan'ny nanorenana izao tontolo izao. Tsy maintsy maty Kristy, tahaka ny tsy maintsy hahafatin'ny mpandika lalàna rehetra raha mitoetra ao amin'ny ota izy. Izany rehetra izany no tsy maintsy ho tonga, nefa tsy hifarana amin'ny faharesena izany, fa amin'ny fandresena be voninahitra sy mandrakizay. Nolazain'i Jesosy taminy fa tsy maintsy atao ny ezaka rehetra hamonjena izao tontolo izao ho afaka amin'ny ota. Tsy maintsy miaina tahaka ny niainany ny mpanaraka Azy, ary miasa tahaka ny niasany, amin'ny ezaka mafy sy maharitra.

Toy izany no niresahan'i Kristy tamin'ny mpianany, ka novohany ny sainy mba hahafahany mahazo ny Soratra Masina. Reraka ny mpianatra, nefa tsy nihena ny resaka. Teny momba ny fiainana sy ny toky no nivoaka avy tamin'ny molotry ny Mpamonjy. Kanefa mbola voasakana ihany ny masony. Raha nilaza taminy ny amin'ny fandravana an'i Jerosalema Izy, dia nijery ilay tanàna voaozona izy ireo sady nitomany. Nefa mbola tsy mba tsapan'izy ireo akory izay ilay niara-dia taminy. Tsy noheveriny fa ilay foto-dresany no niara-nandeha teo anilany; fa Kristy dia niresaka ny tenany toy ny hoe olona hafa. Nihevitra izy ireo fa anankiray tamin'ireo nanatrika ilay fety lehibe Izy, ary izao nody any an-tranony izao. Nandeha

tamim-pitandremana tahaka azy ireo teo ambonin'ny vato marokoroko Izy, ka indraindray niato niaraka taminy mba hiala sasatra kely. Toy izany no nandrosoany teny amin'ny lalana an-tendrombohitra, raha ilay Anankiray izay tsy ho ela dia handray ny toerany eo ankavanana'Andriamanitra, ary izay afaka nilaza hoe: "Efa nomena Ahy ny fahefana rehetra any an-danitra sy etỳ an-tany," no niara-nandeha teo anilany. Matio 28:18.

"Nandritra ny dia dia efa nilentika ny masoandro, ary talohan'ny nahatongavan'ireo mpandeha teo amin'ny toeram-pialan-tsasany, dia efa niala tamin'ny asany ireo mpiasa tany an-tsaha. Raha saika hiditra tao an-tranony ny mpianatra, dia niseho ho toy ny mbola hanohy ny diany Ilay vahiny. Nefa nahatsapa ho voasarika hankeo Aminy ny mpianatra. Noana ny fanahiny mba handre bebe kokoa avy Aminy. 'Mitoera aminay,' hoy izy. Tsy toy ny nanaiky avy hatrany ilay fanasana Izy, nefa nanizingizina taminy ireo, ka niangavy hoe: 'Fa efa hariva izao, ary efa mandroso loatra ny andro.' Nanaiky izany fangatahana izany Kristy ka 'niditra hitoetra tao aminy.'"

"Raha tsy nanizingizina ny fanasany ny mpianatra, dia tsy ho fantany fa ny Tompo nitsangana tamin'ny maty no naman'izy ireo teny an-dalana. Tsy manery tena hiditra amin'ny fiarahan'olona na oviana na oviana i Kristy. Mihevitra manokana ireo izay mila Azy Izy. Faly Izy no hiditra ao amin'ny trano manetry tena indrindra, sy hampifaly ny fo iva indrindra. Fa raha tsy miraharaha loatra ny olona ka tsy mihevitra ilay Vahiny avy any an-danitra, na tsy mangataka Azy hitoetra eo aminy, dia mandroso Izy ka lasa. Koa maro no iharan'ny fahaverezana lehibe. Tsy mahalala an'i Kristy izy tahaka ny tsy nahafantaran'ny mpianatra Azy raha niara-nandeha taminy teny an-dalana Izy."

Vetivety no voaomana amin'ny mofo dia voaomana vetivety. Apetraka eo anoloan'ilay vahiny izany, izay efa nipetraka teo amin'ny lohan'ny latabatra. Ary ankehitriny Izy maninjitra ny tanany hitso-drano ny hanina. Mihemotra tampoka noho ny fahatairana ny mpianatra. Ilay mpiara-dia aminy maninjitra ny tanany amin'ny fomba mitovy indrindra amin'izay fanaon'ny Tompony taloha. Mijery indray izy ireo, ary indro, hitany eo amin'ny tanany ny dian'ny fantsika. Samy miantso avy hatrany izy roa hoe: Izy no Jesosy Tompo! Efa nitsangana tamin'ny maty Izy!

Mitsangana izy ireo ka miankohoka eo an-tongony sady miankohoka Aminy; nefa Izy dia efa tsy hitan'ny masonry intsony. Mijery ilay toerana izay vao haingana no nitoeran'Ilay iray izay efa nandry tao am-pasana ny tenany izy, ka mifampilaza hoe: "Tsy moa va nirehitra tao anatintsika ny fantsika, raha niresaka tamintsika teny an-dalana Izy, sy raha nanokatra ny Soratra Masina tamintsika Izy?"

"Fa amin'izao vaovao lehibe tsy maintsy hampitainy izao dia tsy afa-mipetraka sy miresaka izy ireo. Lasa ny havizanany sy ny hanoanany. Avelany tsy voakitika ny sakafo, ary feno fifaliana izy ka dia miainga avy hatrany indray amin'ilay lalana ihany izay nalehany, maika hitondra ny vaovao amin'ny mpianatra ao an-tanàna. Any amin'ny faritra sasany dia tsy azo antoka ny lalana, nefa miakatra amin'ny toerana mideza izy, sady solafaka amin'ny vatolampy malama. Tsy hitany, tsy fantany, fa eo ambanin'ny fiarovan'Ilay niara-nandeha taminy tamin'izany lalana izany izy. Tehina fivahinianana eny an-tanany, dia miroso hatrany izy, maniry handeha haingana kokoa noho izay sahiny atao. Very ny diany, nefa hitany indray. Indraindray

mihazakazaka, indraindray tafintohina, dia miezaka mandroso hatrany izy, sady eo akaiky eo mandritra ny lalana rehetra ilay Mpiara-dia aminy tsy hita maso.”

“Maizina ny alina, nefa ny Masoandron’ny Fahamarinana dia mampirapiratra aminy. Mifalihavanja ny fony. Toa ao amin’ny tontolo vaovao izy. Kristy dia Mpamonjy velona. Tsy misaona Azy intsony ho toy ny maty izy. Efa nitsangana Kristy—imberimberiny mandrakariva izany. Izany no hafatra entiny ho an’ireo ory. Tsy maintsy lazainy aminy ilay tantara mahagaga momba ny dia ho any Emmaosy. Tsy maintsy lazainy hoe iza no niaraka taminy teny an-dalana. Entiny ny hafatra lehibe indrindra izay nomena izao tontolo izao hatrizay, dia hafatry ny vaovao mahafaly izay iankinan’ny fanantenan’ny taranak’olombelona amin’ity fiainana ankehitriny ity sy amin’ny mandrakizay.” *The Desire of Ages*, 795–801.